

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év május hó 16. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az önbíráskodás büntette miatt **az I.r. vádlott és társai** ellen indított büntető ügyben a Pest Megyei Bíróság 2011. április 13. napján kihirdetett 18.B.116/2008/122. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A II.r. és III.r. vádlottak esetében a 2005. június 23. napjától 2005. október 7. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt rendeli beszámítani a kiszabott pénzbüntetésbe.

A fennmaradó 1000 (ezer) -1000 (ezer) forint pénzbüntetést - meg nem fizetés esetén - fogházbüntetésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egynapi tétel összegének helyébe egynapi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet az I.r. vádlott, II.r., és III.r. vádlottak tekintetében helybenhagyja azzal, hogy a Pest Megyei Bíróság az ítéletét a 2010. október 27, 2011. január 25, és 2011. április 13. napján tartott tárgyalásai alapján hozta.

I n d o k o l á s :

A Pest Megyei Bíróság a 2011. április 13. napján kelt 18.B.116/2008/122. számú ítéletével az I. r., II. r. és III. r. vádlottak bűnösségét a Btk. 273. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő, társtettesként elkövetett önbíráskodás büntetében állapította meg. Ezért a vádlottakat 108 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Valamennyi vádlott vonatkozásában az egynapi tétel összegét az elsőfokú bíróság 1.000,- forintban állapította meg. A megyei bíróság rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő pénzbüntetésbe történő beszámítása felől, illetve a bűnügyi költségről is.

Az első fokú ítéletet az ügyész a tárgyaláson mindhárom vádlott tekintetében tudomásul vette.

Az I. r. vádlott és védője a tárgyaláson felmentésért fellebbezett, míg a II. és III. r. vádlottak és védőik a tárgyaláson a jogorvoslati nyilatkozat megtételére 3 nap határidőt tartottak fent. A törvényes határidőn belül a II. r. vádlott védője felmentésért, illetve a III. r. vádlott és védője a tényállás téves megállapítása miatt szintén felmentésért jelentett be írásban fellebbezést.

Az I. és III. r. vádlottak védője a Fővárosi Ítéltáblához 2012. április 25. napján érkezett beadványában tárgyalás kitűzésére tett indítványt, amelyben tanúként idézni indítványozta tanu1. Röviden indokát adta annak, hogy a tanú vallomása mely tényekre nézve lehetne irányadó. Továbbá a védő indítványozta a sértett ellen tett feljelentés alapján büntetőeljárást eredményező hamis vád büntette miatt folyó nyomozás iratainak a beszerzését a Pestvidéki Nyomozó Ügyészségtől.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.442/2011. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint a Pest Megyei Bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, a tényállást a bizonyítékok mérlegelésével állapította meg, amely megalapozott és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében meghatározott hibáktól, hiányosságoktól, így a másodfokú eljárás során is irányadó lehet. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség szerint a vádlottak bűnösségére levont következtetés törvényes, a cselekmény jogi minősítése az anyagi jogszabályoknak megfelel. A bűnösségi körülmények felsorolása és súlyozása helyes, a kiszabott büntetések neme és mértéke megfelelő. A fentiekre figyelemmel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A nyilvános ülésen az I. és III. r. vádlottak védője az elsőfokú eljárás során előadott perbeszédében foglaltakat továbbra is fenntartotta. Előadta, hogy tanu1 arra nyilatkozhatott volna, hogy a cselekmény idején nem lehetett mobiltelefonálni, továbbá igazolhatta volna, hogy a sértett eleve nem is tartózkodott a sörözőben. Elsődlegesen feltétlen eljárási szabálysértés folytán az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt. Ezt azzal indokolta, hogy a Pest Megyei Bíróság előtt folyó eljárásban a bíróság bizonyítékként értékelte a Budaörsi Városi Bíróság előtt folytatott ügy tárgyalási jegyzőkönyvében foglalt sértetti vallomást is. A védői álláspont szerint a tárgyalás megtartására, a sértett tanú kihallgatására feltétlen eljárási szabálysértés mellett került sor. A Budaörsi Városi Bíróság ugyanis a tárgyalásról a nyilvánosságot végzés meghozatala nélkül, és indokolatlanul zárta ki, így az ott felvett bizonyítás nem lett volna figyelembe vehető, ennek ellenére a Pest Megyei Bíróság az előtte folyó eljárásban tárgyalás anyagává tette a Budaörsi Városi Bíróság fent említett tárgyalási jegyzőkönyvét. Az I. és III. r. vádlott védője másodlagosan is az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt, ezt az ítélet megalapozatlanságára, illetve az indokolási kötelezettség megsértésére alapította. Harmadlagos indítványa - amennyiben a hatályon kívül helyezésre nincs mód - az ítéleti tényállás másodfokú eljárásban történő megváltoztatására és a megváltozott tényállás alapján a védenecinek a bűncselekmény hiányában, vagy bizonyítottság hiányában történő felmentésére irányult.

A nyilvános ülésen a II. r. vádlott védője perbeszédében csatlakozott az I. és III. r. vádlottak védője felszólalásához azzal, hogy az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem, csupán az első fokú ítélet megváltoztatására és védenec felmentésére tett indítványt.

Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által előadottakhoz, míg a III. r. vádlott a védőjéhez csatlakozva előadta, hogy sem az első fokú ítéletben megállapított bűncselekményt megelőzően, sem azóta nem követett el bűncselekményt.

A védelmi fellebbezések nem alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla mindhárom vádlott tekintetében a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Pest Megyei Bíróság ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le az eljárást. Eljárási szabálysértés kizárólag a Budaörsi Városi Bíróság eljárásában történt az alábbiak szerint. Az ügy áttételét megelőzően a Budaörsi Városi Bíróság 2008. szeptember 17. napján a 21. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv szerint nyilvános tárgyalást tartott az ügyben. Ennek során a vádlottak jelenlétében a sértett tanúkenti kihallgatására került sor. A vádlottak kihallgatását követően a bíróság a sértett tanút hallgatta ki. Ennek során a 21. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint az eljáró bíró több ízben megkérdezte a sértett tanút, hogy nem fél-e a vádlottaktól. A tanú következetesen azt állította, hogy nem fél a vádlottaktól, ennek ellenére az eljáró bíró a tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldalának tanúsága szerint a vádlottakat és a tárgyalóteremben helyet foglaló hallgatóságot is kiküldte a tárgyalóteremből. Ezt követően az ügyész és az eljáró bíró a tanúhoz kérdéseket intézett, amelyre a tanú válaszolt. Így a fenti tárgyalásról a nyilvánosság ténylegesen kizárásra került a 21. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldalának tanúsága szerint az ott felvett ügyészi és bírói kérdés tartamáig. Ezt követően az eljáró bíró a vádlottakat ismét beszólította a tárgyalóterembe és a vádlottak elé tárta a távollétükben felvett bizonyítás anyagát. A Budaörsi Városi Bíróság a nyilvánosság kizárásáról végzést nem hozott. A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá. A Budaörsi Városi Bíróság tárgyalási jegyzőkönyvéből ugyan ez a tény közvetlenül nem derül ki, de az eljáró bíró vélhetően a Be. 292. § (2) bekezdésére figyelemmel azért küldte ki a tárgyalóteremből a vádlottakat és a hallgatóságot a tanú kihallgatása tartamának egy részére, hogy a tanú kihallgatását a vádlottak jelenléte ne zavarja. Az eljáró bíró azonban e körülményre a tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint nem utalt, továbbá a Be. 292. § (2) bekezdése nem teszi lehetővé a teljes nyilvánosság kizárását, így a tárgyalóteremből a vádlottakon kívül más a fenti törvényhely alapján nem távolítható el.

A Budaörsi Városi Bíróság ezen intézkedése tartalmilag a Be. 237. § (3) bekezdése szerinti zárt tárgyalás elrendelésével egyenértékű, mivel a vádlottakon kívül a hallgatóságot is eltávolíttatta a tárgyalóteremből az eljáró bíró. Azonban a Be. 237. § (3) bekezdés a-d/ pontig felsorolt nyilvánosság kizárását megalapozó egyik ok sem állt fenn a városi bíróság előtt folyó ügyben. Az I. és III. r. vádlott védőjének előadásával szemben a Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy bár a nyilvánosság kizárásáról a bíróság végzést köteles hozni, azonban az e tárgyban hozott határozat ellen külön fellebbezésnek nincs helye, azt az ügydöntő határozattal szemben

bejelentett fellebbezésben lehet sérelmezni (Be. 238. § (1) bekezdés). Az azonban rögzíthető, hogy ilyen pervezető jellegű járulékosan fellebbezhető végzést sem hozott a Budaörsi Városi Bíróság. Így ebben a körben a Be. 373. § (1) bekezdés II.f/ pontja szerinti feltétlen eljárási szabálysértés valóban megállapítható. Tekintettel azonban arra, hogy az ügyben a felülbírálattal érintett elsőfokú bírósági eljárást a Pest Megyei Bíróság folytatta le, ez utóbbi feltétlen eljárási szabálysértés csak abból a szempontból bír jelentőséggel, hogy az eljárási szabálysértés során felvett bizonyítás anyaga miként befolyásolta az első fokon eljáró megyei bíróság bizonyítékokat értékelő, mérlegelő, tényállást megállapító tevékenységét. A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy a Budaörsi Városi Bíróság előtt a feltétlen eljárási szabálysértéssel megvalósított bizonyítás felvételére kizárólag a 2008. szeptember 17. napján megtartott tárgyalás jól körülhatárolható részében került sor. A másodfokú bíróság a fenti törvényhelyek alapján, valamint a Be. 78. § (4) bekezdésére is figyelemmel kizárólag a Budaörsi Városi Bíróság 21. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv 13. oldalának azon részét rekesztette ki a bizonyítási anyagból, amely során a büntetőeljárási törvény szabályainak megsértésével ténylegesen zárt tárgyaláson került sor a sértett tanú kihallgatására (Budaörsi Városi Bíróság 21. alszámú jegyzőkönyv 13. oldal közepe ügyészi és bírói kérdésre tanú nyilatkozata).

A Pest Megyei Bíróság eljárása során az eljárási szabályok maradéktalan betartásával folytatta le az eljárást. Az elsőfokú bíróság a Be. 287. § (3) és (4) bekezdése alapján a 2010. október 27. napján megtartott tárgyaláson perrendszerűen kezdte előlről a tárgyalást. Ennek során a Be. 296. § (1) bekezdés c/ pontjára figyelemmel az eljárási szabályok maradéktalan betartásával tette a tárgyalás anyagává a tanúknak az eljárás korábbi szakaszában tett vallomásait. Ugyanígy megfelelnek a büntetőeljárási szabályoknak - ismeretlen helyen tartózkodó - tanú nyomozati tanú2 vallomásának Be. 296. § (1) bekezdés a/ pontjára alapított felolvasásai is (108. és 119. számú tárgyalási jegyzőkönyvek).

A Pest Megyei Bíróság által mérlegeléssel megállapított ítéleti tényállás minden részletében megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlottak védekezésének tartalma, vallomástételük körülményei a védekezésük összehangoltságára adnak következtetési alapot. Valamennyi vádlott a nyomozás kezdeti szakaszában élt a hallgatás jogával, majd ezt követően mindhárom vádlott azonos védőt a védelemmel meghatalmazva rövid tagadó vallomást tett a vádemelést megelőzően. Ennek lényege az volt, hogy sértettet a pincében nem bántalmazták, ezt követően a bírói szakban mindhárom vádlott ismét élt a hallgatás jogával. A Pest Megyei Bíróság a tagadó vádlottakkal szemben - a terhelő bizonyítékokat egyenként és összességükben is példás részletességgel értékelve, mérlegelve - lényegét tekintve a sértetti vallomás más objektív bizonyítékokkal is alátámasztott részét fogadta el a tényállás alapjául. A Pest Megyei Bíróság a sértett tanú vallomását nem kritikátlanul fogadta el, hanem csak abban a részben, amelyet a nyomozás során elvégzett poligráfós vizsgálat, a tárgyalás során kirendelt és szakértői véleményt előterjesztő igazságügyi távközlési szakértő írásban tett és a

tárgyaláson szóban megerősített szakvéleménye, valamint a pszichológus szakértő nyilatkozata is alátámasztott. A Pest Megyei Bíróság az ítéleti tényállás alapjául következetesen csak a más aggálytalan bizonyítékkal megerősített tanúvallomásoknak adott hitelt. A sértett tanúval szemben a nyomozás során foganatosított poligráfos vizsgálat tekintetében a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat rögzíti. Az elsőfokú elbíráláskor hatályos Be. 182. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a terhelt vallomását a nyomozásban poligráf alkalmazásával vizsgálják szaktanácsadó igénybevétele kötelező. Az ekkor hatályos eljárási rendelkezések a tanúval szemben alkalmazható poligráfos vizsgálatra nem utaltak, azonban ennek elvégzését tiltó rendelkezések sem voltak hatályban. A Be. 78. § (1) bekezdése szerint a büntetőeljárásban szabadon felhasználható a törvényben meghatározott minden bizonyítási eszköz, és szabadon alkalmazható minden bizonyítási eljárás. A bírói gyakorlat szerint a poligráf alkalmazását lehetővé tevő nyomozati szakban elhelyezett szabályozásra figyelemmel (Be. 182. § (2) bekezdés) kizárólag a bírósági eljárásban tiltott a poligráf alkalmazása. A szaktanácsadó közreműködéséről készült jegyzőkönyvet - ami értelemszerűen a poligráfos vizsgálat eredményét tartalmazza - a tárgyalás anyagává lehet tenni. Jelen ügyben megállapítható, hogy a sértett tanúval szemben a poligráfos vizsgálat szabályosan, szaktanácsadó közreműködésével a sértett tanú írásbeli hozzájáruló nyilatkozatával zajlott le. E vizsgálat eredménye határozta meg azon tényállítások körét, amelyek más objektív bizonyítékokkal alátámasztva e tanú előadásából elfogadhatóvá váltak. A szaktanácsadó közreműködésével lezajlott vizsgálat eredményeképpen nyilvánvalóvá vált, hogy mi az az eseménysor, amely a sértett elmondásával egybehangzóan ténylegesen megtörtént, és mi az, amely kétséget kizáró bizonyossággal nem állapítható meg. Helyesen következtetett az elsőfokú bíróság - a poligráfos vizsgálat eredményét is felhasználva - arra, hogy az ítéleti tényállásban megállapított helyszínen a jogos követelés érvényesítése érdekében a sértett bántalmazása - sérülést nem okozó módon - megtörtént. Megalapozottan foglalt állást a Pest Megyei Bíróság abban a körben is, hogy a vádlotti védekezésekkel szemben a pincehelyiségből lehetőség volt a mobiltelefonálásra, ezt távközlési szakértő írásbeli és szóban is előterjesztett szakvéleménye is megerősítette. A Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a bizonyítékok köréből kirekesztett Budaörsi Városi Bíróság 21. alszámú tárgyalási jegyzőkönyvének fent írt része az ítéleti tényállás megállapítására lényeges hatással nem bírt, a helyes elsőfokú mérlegelő tevékenységet nem befolyásolta. Az I. és III. r. vádlott védőjének bizonyítás kiegészítésére irányuló indítványa tekintetében az alábbiak állapíthatóak meg. Tanú1-nek az indítvány szerint egy 7 évvel ezelőtt lezajlott eseményről kellett volna számot adnia a körben, hogy a pub pincéjéből lehetett-e telefonálni, illetve a kérdéses időpontban a sértett ott lehetett-e a söröző pincéjében. A védői bizonyítási indítvány nem megalapozott, így a Fővárosi Ítéltábla a nyilvános ülésen az előterjesztett bizonyítás kiegészítési indítványt elutasította az alábbi indokok alapján. A Pest Megyei Bíróság széleskörű bizonyítást vett fel a vádlottak védekezésével összefüggésben. Ennek során védői indítványra az akkor indítványozott valamennyi személyt tanúként idézte és a tárgyaláson kihallgatta a tanúkat. (119. számú tárgyalási jegyzőkönyv). Az elsőfokú bíróság a távközlési szakértő írásbeli és szóban is előterjesztett szakvéleménye alapján megalapozottan rögzítette az ítéleti

tényállásban, hogy a pub pincéjéből lehetett telefonálni. A sértett tanú e körben más bizonyítékok által megerősítetten szavahihető, következetes vallomást tett, és a 2011. január 25-i tárgyaláson részletes leírását adta annak a pincének, ahol állítása szerint megverték (119. számú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal tanú vallomása). A fentiekre figyelemmel a 7 évvel ezelőtt a pub-ban dolgozó tanú1 vallomásától olyan új bizonyíték nem volt várható, amely az elsőfokú bíróság által alaposan felderített tényállás megváltoztatását tette volna szükségessé.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és helyes a cselekményeik jogi minősítése is.

A vádlottak által megállapított cselekmény vonatkozásában a jogi indokolás teljes, helytálló, kiegészítésre nem szorul.

A büntetés kiszabása során a Pest Megyei Bíróság valamennyi vádlott vonatkozásában a súlyosító- és enyhítő körülményeket felsorolta, azokat nyomatékuknak megfelelően értékelte. A súlyosító körülmények a II. r. vádlott tekintetében csak annyiban szorul pontosításra, hogy a II. r. vádlott az elsőfokú tényállásban megállapított bűncselekményét a vele szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el, ez további jelentős súlyosító körülmény.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a bekövetkezett időmúlást - mint enyhítő körülményt - nyomatékosan figyelembe véve mindhárom vádlottal szemben a Btk. 87. § (2) bekezdés d/ pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki, melynél a napi tételek száma a cselekmény tárgyi súlyával, bűnösségi körülményekkel arányosan került meghatározásra, míg a napi tétel összege tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait.

A Pest Megyei Bíróság a II. r. és III. r. vádlottak esetében tévesen tüntette fel az általuk előzetes fogvatartásban töltött időt. Ezért az elsőfokú bíróság tévedett a II. és III. r. vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő főbüntetésbe történő beszámításának meghatározásakor is. A rendelkezésre álló iratokból (nyomozati irat 851., 857. és 967. oldal) megállapítható volt, hogy úgy a II. r., mint a III. r. vádlott 2005. június 23. napján került őrizetbe. Ennek megfelelően II. r. és III. r. vádlottak nem az első fokú ítélet rendelkező részében megállapítottak szerint 108, hanem csupán 107 napot voltak előzetes fogvatartásban. A Fővárosi Ítéltábla a fentieknek megfelelően a Btk. 52. § és 99. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a II. és III. r. vádlottak tekintetében az előzetes fogvatartásban töltött idő pénzbüntetésbe történő beszámítása felől, valamint arról, hogy a fennmaradó 1.000-1.000,- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházbüntetésre kell átváltoztatni. A rendelkezésre álló elsőfokú bírósági iratok, valamint a nyilvános ülésen beszerzett adatok alapján a Fővárosi Ítéltábla az első fokú ítélet bevezető részében pontosította a 2011. januári tárgyalási napot, eszerint a tárgyalásra a 119. alszámú tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint nem 2011. január 26. napján, hanem 2011. január 25. napján került sor.

Az első fokú ítélet további rendelkezései törvényesek.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pest Megyei Bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg a Be. 371. § (1) bekezdése alapján egyebekben helybenhagyta.

Budapest, 2012. május 16. napján

Dr. Mészáros László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Ujvári Ákos s.k.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt s.k.
szavazó bíró

A Pest Megyei Bíróság ítélete az I. r., II. r. és III. r. vádlottak vonatkozásában - a rendelkező részben írt változtatással - jogerős és végrehajtható.

, 2012. május 16. napján

Dr. Mészáros László s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Horváth Judit
tisztviselő